

CYFARFOD: PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

DYDDIAD: 30 GORFFENNAF 2020

TEITL: DATGANIAD O GYFRIFON 2019/20

PWRPAS / ARGYMHELLIAD: DERBYN Y DATGANIAD O GYFRIFON STATUDOL (DRAFFT CYN ARCHWILIAD) ER GWYBODAETH

AWDUR: DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

AELOD CABINET: CYNGHORYDD IOAN THOMAS

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno'r Datganiad o Gyfrifon statudol ar gyfer blwyddyn ariannol 2019/20, sy'n rhoi manylion am weithgareddau ariannol y Cyngor yn ystod y flwyddyn ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2020.
- 1.2 Y Datganiad o Gyfrifon drafft ar ei ffurf safonol yw'r ddogfen ddilydol, 91 tudalen o hyd mewn un iaith. Mae linc i'r Datganiad eisoes wedi'i anfon at holl aelodau etholedig a phrif swyddogion y Cyngor ar 5 Mehefin 2020.
- 1.3 Roedd bwriad eleni i'r cyfrifon terfynol yn dilyn archwiliad gael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ar 30 Gorffennaf 2020, ond mae'r trefniadau cloi yn sgil Covid-19 wedi achosi oediad trwy Gymru gyda hawliau'r etholwyr i archwilio'r cyfrifon, ac felly, mae cyfarfod arbennig o'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu bellach i'w gynnal 14 Medi 2020.
- 1.4 Mae'r cyfrifon drafft a gyflwynir yma wrthi'n cael eu harchwilio, felly efallai bydd angen rhai newidiadau iddynt cyn cyflwynir y fersiwn derfynol er cymeradwyaeth yng nghyfarfod 14 Medi 2020 o'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu.
- 1.5 Mae ffurf a chynnwys sylfaenol y Datganiadau yma wedi'i orfodi o dan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2018, yn ogystal â rheoliadau a safonau eraill. Mae nifer o ofynion o dan y SAARh (Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol) sydd yn seiliedig ar God Ymarfer Cyfrifwaith Awdurdodau Lleol yn Natganiad o'r Cyfrifon ar gyfer 2019/20. Gan fod y rheoliadau yn mynnu datganiadau ar ffurf safonol, mae cymariaethau gyda chyfrifon cyrff eraill wedi'u hwyluso, ond erbyn hyn mae'r datganiadau yn dechnegol gymhleth ac yn fwy anodd i'w ddeall.
- 1.6 Cyflwynwyd adroddiad "alldro" syml a chryno perthnasol i gyfrifon 2019/20 i gyfarfod y Cabinet ar 16 Mehefin 2020. Roedd yr adroddiad hwnnw yn fwy defnyddiol i bwrpasau mewnol / rheoli, tra mae'r Datganiad o Gyfrifon yn fwy addas ar gyfer pwrpasau allanol / llywodraethu.

2. GWEITHREDIAD ANGENRHEIDIOL

- 2.1 Y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu yw'r "rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu" ar ran y Cyngor, a cyn 2009/10 bu'r pwyllgor yn cymeradwyo'r datganiad drafft (amodol ar archwiliad) o'r cyfrifon. Fodd bynnag, yn dilyn addasiadau 2010 i'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio, rhoddwyd y cyfrifoldeb am gymeradwyo ac ardystio'r cyfrifon drafft cyn y dyddiad statudol (15 Mehefin ar gyfer cyfrifon 2019/20) i'r Swyddog Cyllid Statudol (y Pennaeth Cyllid yn Cyngor Gwynedd).
- 2.2 Erbyn hyn, nid oes raid i aelodau etholedig gymeradwyo'r fersiwn ddrafft o Ddatganiad o Gyfrifon y Cyngor, ond fel "arfer dda" y'i cyflwynir i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ER GWYBODAETH.
- 2.3 Diau y bydd aelodau'r pwyllgor awydd ystyried a deall y cynnwys rwan, fel paratoad ar gyfer cymeradwyo'r fersiwn terfynol ym Medi, ac i arfogi eu hunain gyda'r wybodaeth ar gyfer ystyried risgiau perthnasol a materion eraill a archwilir yn eu cyd-destun.

3. CAMAU DILYNOL

- 3.1 Ymhellach i ardystiad gan y Pennaeth Cyllid ac ystyriaeth gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu, mae Datganiad o Gyfrifon 2019/20, ynghyd â phob datganiad perthnasol arall, yn destun y broses archwilio blynyddol gan gwmni Deloitte, archwilwyr allanol Cyngor Gwynedd a gafodd eu apwyntio gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 3.2 Yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2018, mae'r Cyngor wedi hysbysu'r cyhoedd ar wefan y Cyngor, y bydd y cyfrifon ar gael i'w harolygu am gyfnod o 20 diwrnod, yn dechrau ar 3 Awst 2020. Fel rhan o'r broses archwilio, mae gan etholwyr llywodraeth leol gyfle i holi'r archwiliwr allanol ynghylch cyfrifon y Cyngor.
- 3.3 Fel nodwyd ym mharagraff 1.4 (uchod), cyflwynir y fersiwn terfynol (wedi'i archwilio) o Ddatganiad o Gyfrifon 2019/20 y Cyngor i gyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 14 Medi 2020 AM GYMERADWYAETH, ynghyd ag adroddiad ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 3.4 Wedi hynny, bwriad yr Adran Cyllid yw i ddarparu linc i'r Datganiad terfynol i holl aelodau etholedig a phrif swyddogion y Cyngor, yn ogystal ag eraill sydd â diddordeb.

4. ARGYMHELLIAD

- 4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu dderbyn a nodi Datganiad o Gyfrifon y Cyngor (yn amodol ar archwiliad) am 2019/20.